

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**  
**Anul școlar 2021 – 2022**

**Limba și literatura română**  
**pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară**  
**Testul 5**

- **Toate subiectele sun obligatorii.**
- **Se acordă zece puncta din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

**SUBIECTUL I****70 de puncte****Citește cu atenție textele de mai jos.****Textul 1**

Preotul și compozitorul italian Antonio Vivaldi și-a pus puternic amprenta asupra dezvoltării Barocului muzical. Autorul celebrului ciclu de concerte "Anotimpurile" a venit pe lume în urmă cu 337 de ani, adică în anul 1678, în ziua de 4 martie. Până în 1739 (cu doi ani înainte de stingerea sa din viață) venețianul a compus peste 50 de opere, nenumărate concerte, sonate, oratorii și simfonii, publicate în 12 colecții. Puține lucruri sunt cunoscute în privința carierei artistului; cert este, însă, că Vivaldi a decis de timpuriu să se dedice vieții bisericești. Talentul muzical i-a fost încurajat și șlefuit de tatăl său, el însuși violonist; Antonio a fost singurul dintre cei opt copii ai familiei căruia i s-a oferit o educație muzicală.

În 1703 Antonio Lucio Vivaldi a devenit profesor de vioară la Ospela della Pietà, unul dintre cele patru orfelinate venețiene, unde va rămâne (cu mici pauze de călătorie în străinătate) până în 1740. Deși muzicianul a scris cu entuziasm și creații pentru scenă, concertul instrumental a fost, încă de la început, punctul central al creației sale, în acest gen existând peste 500 de opusuri.

Ca mulți alți compozitori ai epocii sale, după trecerea sa în eternitate, în 1741, Vivaldi a căzut în uitare, muzica lui fiind considerată desuetă. Abia odată cu redescoperirea creației bachiene, după mai bine de un secol, lumea a redevenit conștientă și de geniul artistic al lui Antonio Vivaldi. Muzicologul Alberto Gentili este cel care a contribuit, la începutul secolului XX, la aducerea la lumină a multor opusuri vivaldiene considerate până atunci pierdute.

Iată și câteva lucruri poate mai puțin cunoscute despre Antonio Vivaldi:

- Vivaldi avea părul roșu, lucru cu totul neobișnuit în Italia acelor vremuri. Deși purta perucă, artistul era cunoscut drept «preotul roșu».
- Dovadă a inovațiilor compozitorului stă și pamfletul "Il teatro all moda", apărut în 1720, în care Vivaldi era denunțat pentru stilul său modern. Autorul pamfletului era Benedetto Marcello și, deși documentul nu face referire directă la Vivaldi, el înfățișează un înger purtând o pălărie de preot și cântând la vioară; de asemenea este inclus cuvântul ALDIVIVA, o anagramă pentru A.Vivaldi.
- Multe dintre creațiile muzicianului au fost scrise pentru fetele din orfelinatul Pietà și interpretate pentru prima dată de acestea. Este și cazul oratoriului «Juditha triumphans», în care toate rolurile au fost cântate de tinerele femei.
- Johann Sebastian Bach era unul dintre admiratorii muzicii lui Vivaldi. De altfel, compozitorul german a avut multe de învățat în exercițiile sale de transcriere a unor opusuri ale artistului italian.
- Vivaldi a cântat pentru Papa Benedict al XIII-lea în 1722, când a fost invitat la Roma.

<https://www.romania-muzical.ro/articol/antonio-vivaldi-este-compozitorul-saptamanii-la-arpeggio>

**Textul 2**

Trebuie să se cațare peste o dună ca să ajungă la parcare de lângă stradă, iar aici se zăreau mai multe dovezi de activitate recentă: o pubelă de gunoi care dădea pe-afară, o stivă de placaj nou lângă ușă și o camionetă mare parcată lângă intrare. Ușa de la intrare era blocată să stea deschisă, iluminată doar de un con vag de lumină, deși restul clădirii părea cufundat în întuneric.

Păși către intrare și pătrunse înăuntru. Privind în jur, își dădu seama că mai era mult de lucru. Podeaua era betonată, tencuiala părea numai pe jumătate terminată și nu erau scaune sau strane. Praful acoperea fiecare milimetru de spațiu descoperit, și totuși, drept în fața ei, acolo unde Ronnie și-l putea imagina pe pastorul

Harris predicând duminicile, tatăl ei stătea la un pian nou care părea complet nelalocul lui. O lampă veche de aluminiu atașată de un prelungitor era singura sursă de lumină. Nu o auzise intrând și continua să cânte, deși ea nu recunoștea cântecul. Părea aproape contemporan, diferit de muzica pe care o cânta de obicei, dar chiar și în urechile ei suna... oarecum neterminat. Tatăl ei păru să realizeze același lucru pentru că se opri un moment, aparent gândindu-se la ceva nou, și o luă de la capăt. De data asta, ea auzi variațiile subtile pe care le făcu. Era o îmbunătățire, dar melodia tot nu suna bine. Ronnie simți un val de mândrie că încă mai avea capacitatea nu numai de a interpreta muzica, ci și de a-și imagina variații posibile. Când era mai mică, talentul ei îl impresionase cel mai mult pe tatăl ei.

El începu din nou, făcând și alte schimbări, și, în timp ce îl privea, Ronnie știa că e fericit. Deși muzica nu mai făcea parte din viața ei, fusese întotdeauna parte dintr-a lui, și brusc se simți vinovată că îi furase asta. Privind în urmă, își aminti că era furioasă la gândul că el încerca s-o facă să cânte, dar oare chiar încercase să facă asta? Se învârtise într-adevăr totul în jurul ei? Sau el cânta pentru că asta era un aspect esențial din cine era el?

Nu era sigură, dar privindu-l, se simți mișcată de ceea ce făcuse el. Seriozitatea cu care se gândea la fiecare notă și ușurința cu care aducea modificări o făcură să realizeze la cât de multe renunțase el ca urmare a cererii ei copilărești.

În timp ce cânta, tuși o dată, apoi din nou, înainte să înceteze cântecul. Tuși mai mult, cu un sunet dens și răgușit, și când continuă fără să se oprească, ea o luă la goană spre el.

— Tată? strigă ea. Ești bine?

El ridică privirea și, din cine știe ce motiv, tușea începu să cedeze. Până când Ronnie ajunse la el și se aplecă lângă el, doar mai șuiera puțin.

— Sunt bine, rosti el, cu vocea slăbită. E atât de mult praf aici mă doboară la un moment dat. Se întâmplă de fiecare dată.

Ea se uită la el gândindu-se că arată un pic palid.

— Ești sigur că asta e?

— Da, sunt sigur. El o mângâie pe mână. Ce faci aici?

— Jonah mi-a spus că ești aici.

— Bănuiesc că m-ai prins, nu?

Ea flutură din mână.

— E în regulă, tată. E un dar, nu?

Când el nu răspunse, ea făcu semn înspre claviatură, amintindu-și toate cântecele pe care le scriseseră împreună.

(Nicholas Spark, *Ultimul cântec*)

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat.

**2 puncte**

**SUBTÎL**, -Ă, *subtili*, -e, adj. **1.** (Despre oameni și despre însușirile, manifestările lor; adesea adverbial) Care sesizează, pătrunde cele mai mici amănunte, care poate face distincțiile cele mai fine; ager, pătrunzător, perspicace, fin. **2.** Care se descoperă numai printr-o cercetare atentă, amănunțită; greu de distins, de recunoscut, de sesizat. ♦ Care tratează cu multă finețe, cu mult spirit analitic, cu ingeniozitate probleme grele, abstracte; care, pentru a fi înțelese, cere o mare ascuțime a minții. **3.** (Rar) Foarte subțire; transparent, ușor.

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Antonio Vivaldi s-a stins din viață în anul:

- a) 1720.
- b) 1739.
- c) 1740.
- d) 1741.

**Răspunsul corect**

**2 puncte**

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Talentul muzical al lui Antonio a fost încurajat de tatăl său care era:

- a) dirijor.
- b) muzicolog.
- c) pianist.
- d) violonist.

**Răspunsul corect**

**2 puncte**

4. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

O trăsătură a camerei în care intră Ronnie este că:

- a) avea pereții tencuiți.
- b) era foarte aerisită.
- c) era foarte bine luminată.
- d) era foarte prăfuită .

**Răspunsul corect**

**2 puncte**

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text.

**6 puncte**

Textul 1

| Enunțul                                                     | Adevărat | Fals |
|-------------------------------------------------------------|----------|------|
| Cariera artistică a artisutlui este foarte bine cunoscută.  |          |      |
| După moartea artistului, opera lui a fost foarte apreciată. |          |      |
| Bach era unul dintre admiratorii muzicii lui Vivaldi.       |          |      |

Textul 2

| Enunțul                                                        | Adevărat | Fals |
|----------------------------------------------------------------|----------|------|
| O lampă atașată de un prelungitor era singura sursă de lumină. |          |      |
| Muzica nu mai făcea parte din viața lui Ronnie.                |          |      |
| Jonah cânta la pian în timp ce Ronnie s-a apropiat de el.      |          |      |

6. Transformă vorbirea directă în vorbire indirectă:

- „— Ești sigur că asta e?  
 — Da, sunt sigur. El o mângâie pe mână. Ce faci aici?  
 — Jonah mi-a spus că ești aici.  
 — Bănuiesc că m-ai prins, nu?”

**6 puncte**

7. Explică în 20 – 30 de cuvinte legătura dintre cele două texte.

**6 puncte**

8. Ai dori să vizitezi un muzeu al instrumentelor muzicale? Motivează-ți răspunsul, în minimum 20 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

---

---

---

---

9. Prezintă în minim 30 de cuvinte relația din Ronnie și tatăl ei, așa cum reiese din textul 2. **6 puncte**

---

---

---

---

---

---

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria în care toate cuvintele au număr de litere și de sunete diferit este

- a) „deschisă”, „duminicile”, „vocea”.
- b) „încerca”, „același”, „fericit”.
- c) „prelungitor”, „veche”, „cântecele”.
- d) „schimbări”, „chiar”, „ei”.

Răspunsul corect

**3 puncte**

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Tatăl nu o ..... pe Ronnie intrând.

- a) auziseși.
- b) auzisem.
- c) auzise.
- d) auziseră.

Răspunsul corect

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Antonio a fost singurul dintre cei opt copii ai familiei ...i s-a oferit o educație muzicală.

- a) căroră.
- b) căruia.**
- c) căruî.
- d) al căruia.

Răspunsul corect

3 puncte

5. Extrage din fragmentul următor un adjectiv pronominal și o locuțiune: „Tatăl ei păru să realizeze același lucru pentru că se opri un moment.”

4 puncte

un adjectiv pronominal: \_\_\_\_\_

o locuțiune: \_\_\_\_\_

6. Rescrie secvența „O lampă veche de aluminiu atașată de un prelungitor era singura sursă de lumină.”, modificând numărul primului substantiv.

4 puncte

---

---

---

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „Compozitorul german a avut multe de învățat în exercițiile sale de transcriere a unor opusuri ale artistului italian.”

**4 puncte**

| Enunțul                                                         | Adevărat | Fals |
|-----------------------------------------------------------------|----------|------|
| Verbul <i>de învățat</i> nu are funcția sintactică de predicat. |          |      |
| Cuvântul <i>de transcriere</i> este complement direct.          |          |      |
| Cuvântul <i>italian</i> este în cazul genitiv.                  |          |      |
| În enunțul dat există două propoziții principale.               |          |      |

8. Imaginează-ți că ai participat la o premieră muzicală dedicată memoriei unui mare artist. Scrie, în minimum 20 de cuvinte, un mesaj de mulțumire adresat organizatorilor. În redactarea răspunsului tău, vei utiliza un *verb la modul condițional-optativ* și un *numeral ordinal*, pe care le vei sublinia.

**8 puncte**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

## **SUBIECTUL AL II-LEA**

**20 de puncte**

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura maghiară sau din cultura altor popoare. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural.

**6 puncte**

**Notă! Pentru operele reprezentative din cultura maghiară sau din cultura altor popoare vei scrie titlul în limba română.**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

2. Redactează o compunere, în 70 – 130 de cuvinte, în care să prezinți o posibilă continuare a textului 2.

**14 puncte**

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să respecți succesiunea logică a evenimentelor în concordanță cu cerința dată;
- să integrezi un dialog alcătuit din minimum patru replici;
- să valorifici două informații din textul 2.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

**Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă se dezvoltă subiectul propus și se respectă numărul minim de cuvinte indicat. Compunerea nu va avea titlu sau motto.**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 20 horizontal lines.